

Brüsszel, 2013.8.21.
COM(2013) 594 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

2013. évi jelentés az Európai Unió fejlesztéspolitikájáról és külső segítségnyújtási politikáiról, valamint ezek 2012. évi végrehajtásáról

{SWD(2013) 307 final}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

2013. évi jelentés az Európai Unió fejlesztéspolitikájáról és külső segítségnyújtási politikáiról, valamint ezek 2012. évi végrehajtásáról

A globális jövő felelősségteljes és szolidaritáson alapuló kialakítása

2012-ben az Európai Unió (a továbbiakban: EU) kapta a Nobel-békedíjat az európai béke, demokrácia és emberi jogok előmozdításában játszott szerepéért. José Manuel Barroso, az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) elnöke a Nobel-díj átadási ünnepélyén mondott beszédében ezt a teljesítményt összekapcsolta a globális szolidaritással és felelősséggel: „Olyan kontinensként, amely a pusztulásból újjászületve a világ egyik legerősebb gazdaságává vált, amely a leghaladóbb jóléti rendszereket működteti és a világ legnagyobb segélyezője, különleges felelősséggel tartozunk a szükséget szenvedő milliók iránt.”

És valóban, Európa központi szerepet játszik azokban a világszintű törekvésekben, amelyek a fejlesztés révén próbálják jobbá tenni az emberek életét. Az EU a tagállamokkal együtt továbbra is a világ legnagyobb donora: 2012-ben az európaiak összesen 55,2 milliárd EUR értékű hivatalos fejlesztési támogatást nyújtottak¹. 2012 volt a változtatási program² végrehajtásának első éve, ami erősítette az EU fejlesztéspolitikájának a szegénység csökkentésére gyakorolt hatását. Ezzel párhuzamosan tovább haladt a 2015 utáni globális keret előkészítése, amelyben az EU kulcsszerepet játszott. Az EU gyors és döntő fontosságú támogatást is nyújtott válsághelyzetekben és instabil helyzetekben, mint például a Száhil övben pusztító szárazság, valamint a Szíriában és Maliban zajló konfliktusok esetében.

A változtatási program végrehajtása

A Tanács által 2012. május 14-én elfogadott változtatási program stratégiaibb megközelítést fogalmaz meg a szegénységcsökkentést illetően, és az uniós fejlesztési politika hatásának további növelését célozza³. E célból számos fontos változtatást javasol az uniós támogatásnyújtás módszereiben. Ezek közé tartozik többek közt a differenciált megközelítés, hogy a támogatások oda irányuljanak, ahol a leginkább szükség van rájuk, és ahol a legnagyobb hatást érhetik el a szegénységcsökkentés tekintetében; az uniós fellépések legfeljebb három ágazatra koncentrálása az egyes országokban; egyértelműbb hangsúly helyezése a jó kormányzásra, a demokráciára és az emberi jogokra, valamint az inkluzív és fenntartható növekedésre; az innovatív finanszírozási mechanizmusok fokozottabb alkalmazása; a szakpolitikák koherenciájának javítása, a koordináció növelése, és együttes fellépések a tagállamokkal.

A változtatási program végrehajtása jelenleg zajlik. Több 2012 folyamán elfogadott közlemény konkrét szempontokra koncentrál, mint például a „Szociális védelem az Európai Unió fejlesztési együttműködésében”⁴; „A demokrácia és a fenntartható fejlődés gyökerei: Európa együttműködése a civil társadalommal a külkapcsolatokban”⁵ és „Az EU rezilienciapolitikája: az élelmiszerválságok tanulságai”⁶. Az Európai Fejlesztési Napok – a

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/137320.pdf

² COM(2011) 637 végleges, 2011.10.13.

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/130243.pdf

⁴ COM(2012) 446 végleges, 2012.8.20.

⁵ COM(2012) 492 végleges, 2012.9.12.

⁶ COM(2012) 586 végleges, 2012.10.3.

globális témákkal és fejlesztési együttműködéssel foglalkozó éves esemény – központi témája a változtatási program volt: a humán fejlesztést szolgáló inkluzív és fenntartható növekedés.

2012-ben a Bizottság növelte a támogatási formák ötvözésének alkalmazását, melynek során egy adott projekthez a finanszírozás megfelelő kombinációjának kialakítása érdekében ötvözik a vissza nem fizetendő forrásokat olyan visszafizetendő forrásokkal, mint például a kölcsönök és a tőkebefektetés. Az EU három új támogatás ötvözésére szolgáló mechanizmust alakított ki Ázsia, a Karib-térség és a Csendes-óceán részére. Ennek eredményeként a több mint 400 millió EUR uniós támogatás befektetési projekteket tett lehetővé a kedvezményezett országokban, és a projektek összvolumene mintegy 10 milliárd EUR-t tett ki.

A Bizottság megkezdte az eredményekről szóló jelentések átfogó keretének, valamint a projektek és programok végrehajtásához kapcsolódó nyomonkövetési és jelentési rendszerek reformjának meghatározását is. 2012-ben hat országban (Etiópia, Ghána, Guatemala, Laosz, Mali és Ruanda) került sor az EU és a tagállamok közötti közös programozásra. Haitin és Dél-Szudánban már egy korábbi folyamat részeként megkezdődött a közös programozás a segélyek eredményeinek és hatásainak javítása érdekében. A közös programozás kiterjesztésének folyamata is elindult, a megvalósíthatóságot több mint 40 új országban értékelték.

Élelmezésbiztonság és táplálkozás

2012-ben még mindig 870 millió ember nem jutott elegendő élelmiszerhez. Az októberben elfogadott rezilienciapolitikáról szóló közlemény tíz kritikus lépést vázolt fel a világ legkiszolgáltatottabbjai ellenálló-képességének növelésére. Ezek spektruma a nemzeti rezilienciastratégiáktól és katasztrófamegelőzési/ -kezelési tervektől a katasztrófáknak kitett országok hatékony korai előrejelző rendszereiig, valamint a kockázatkezelés innovatív megközelítéseiiig terjed. A szakpolitika az EU Száhlil övben és Afrika szarván indított reziliencianövelő kezdeményezésének ígéretes eredményeire épít: ezek az *Alliance Globale pour l'Initiative Résilience* (AGIR-Sahel) és az Afrika szarva rezilienciájának javítását szolgáló kezdeményezés (SHARE). Mindkét kezdeményezés a szárazság, éhezés és szegénység ördögi körének megtörését célozza a humanitárius segélyek és a fejlesztési segélyek közötti folyamatos koordináción keresztül.

Három év alatt az EU **1 milliárd EUR összegű élelmezésfinanszírozási eszköze** 49 ország több mint 59 millió emberének életén javított, és további mintegy 93 millió embernek nyújtott közvetett támogatást. Ezeket az előrelépéseket két program segítette: az élőállat-oltási program, melynek keretében több mint 44,6 millió állatot oltottak be, valamint a mezőgazdasági termelésről szóló képzési program, amelyben 1,5 millió ember vett részt.

A táplálkozás kulcsfontosságú fejlesztési politika. 2012-ben az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy segítséget nyújt a partnerországoknak a növekedésben elmaradott gyermekek számának 2025-ig legalább 7 millióval történő csökkentéséhez. Ebből következően az EU élelmezésbiztonsági tematikus programja 5 millió EUR-t nyújtott a Scaling Up Nutrition (SUN) mozgalom titkárságán keresztül a nemzeti erőfeszítések támogatására és a megfelelő táplálkozás biztosítására a terhesség kezdetétől a gyermek második születésnapjáig. 2012 végéig a világ 165 millió növekedésben elmaradott gyermekéből 59 milliónak otthont adó harmincharom fejlődő ország csatlakozott a SUN-hoz. Az EU a G8-ak májusi csúcstalálkozóján is aktív szerepet játszott, ahol újtára indult az „élelmezés- és

táplálkozásbiztonság javításával foglalkozó új szövetség”⁷. A anyai és a gyermektáplálkozás előtérbe helyezéséről szóló közlemény előkészítése is megkezdődött 2012 őszén, melynek elfogadását 2013 márciusára tervezték.

Szociális védelem

Sajnos túl gyakori, hogy a jólét megteremtéséből kimaradnak a társadalom legkiszolgáltatottabb tagjai. A világ népességének csupán 20 %-a jut hozzá a megfelelő szociális védelemhez, melynek hiánya akadályozza a hosszú távú és fenntartható fejlődést. Augusztusban a Bizottság elfogadta a szociális védelemről szóló közleményt, amely bemutatja, hogy a fejlesztési együttműködés hogyan erősítheti a szociális védelmi politikákat és rendszereket. A közlemény javaslatokat tesz a partnerországok támogatására, nem utolsósorban a szociális védelmi minimumok terén a munkahelyteremtésre és a jobb foglalkoztatási lehetőségekre vonatkozó intézkedések elfogadását és végrehajtását illetően, valamint a szociális biztonság hiányát előidéző okok kezelését célzó uniós támogatásra. A javaslatokat – a humán fejlődés változtatási programban foglalt átfogóbb megközelítésének megfelelően – széles nyilvános konzultáció keretében tárgyalták, és 2013-ban az uniós fejlesztési miniszterek és az Európai Parlament napirendjén fognak szerepelni. Az EU támogatta a nemzeti szinten meghatározott szociális védelmi minimum koncepcióját is, hozzájárult ennek G20 általi jóváhagyásához, valamint a szociális védelmi minimumokról szóló ajánlás elfogadásához a 2012. évi Nemzetközi Munkaügyi Konferencián.

Az átalakulóban lévő országok támogatása

Az októberben elfogadott „A fenntartható változás uniós támogatása az átalakulóban lévő társadalmakban” című közös közlemény⁸ azt vizsgálta, milyen segítséget nyújthat az EU az átalakulóban lévő országoknak a sikeres és fenntartható átalakulás megvalósításához. A közlemény az EU-nak a bővítési folyamat, a szomszédságpolitika és a fejlesztési együttműködés során szerzett saját tapasztalataira, valamint a közös kül- és biztonságpolitikára (KKBP) és a közös biztonság- és védelempolitikára (KBVP) épít. A közös közlemény számos konkrét intézkedést sorol fel, amelyek javíthatják az Unió módszereit az átalakulóban lévő országoknak a tartós reformok megvalósításához nyújtott támogatások terén.

Fenntartható energia mindenkinek

A „Fenntartható energia mindenkinek” (SE4ALL) ENSZ-kezdeményezés célkitűzéseinek támogatása nagy lendületet kapott 2012-ben. A magas szintű munkacsoport – melynek Andris Piebalgs fejlesztési biztos is tagja – irányította a kezdeményezés első szakaszát, melynek célja a kormányok, a magánszektor és a civil társadalom mozgósítása annak érdekében, hogy mindenki hozzáférhessen a modern energiaszolgáltatásokhoz, minden szinten javuljon az energiahatékonyság, és hogy duplájára növekedjen a megújuló energiák aránya a globális energiaszerkezetben.

A Bizottság és az Európai Unió Tanácsának dán elnöksége áprilisban uniós SE4ALL csúcstalálkozót szervezett, melynek során Barroso bizottsági elnök azt az ambíciózus célt tűzte ki, hogy segítsük a fejlődő országokat abban, hogy 2030-ra 500 millió ember számára biztosítsanak hozzáférést a fenntartható energiaszolgáltatásokhoz. A Bizottság 400 millió EUR-t különített el a támogatások ötvözésén keresztül energiával kapcsolatos

⁷ A Bizottság IP-12-490 sz. sajtóközleménye, 2012.5.18.

⁸ JOIN(2012) 27 final, 2012.10.3.

tevékenységekre Szubszaharai-Afrikában. A Bizottság 65 millió EUR értékű technikai segítségnyújtási eszközt is indít, és több mint 75 millió EUR-t tervez vidéki villamosítási projektekre az AKCS-régióban.

Több mint 12 millióan élvezhetik a modern energiaszolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés előnyeit olyan projekteknek köszönhetően, amelyeket az energiaügyi pénzügyi mechanizmus szerte az AKCS-régióban finanszírozott.

Rio+20: egy zöldebb gazdaság a cél

A júniusban rendezett fenntartható fejlődéssel foglalkozó ENSZ-konferencián (Rio+20) az EU-nak sikerült elérnie, hogy olyan területekkel kapcsolatban szülessenek kötelezettségvállalások, mint a víz, az óceánok, a termőföld és az ökoszisztémák, a méltányos munka, a szociális védelem, az energia, a fenntartható mezőgazdaság és az élelmezésbiztonság. A konferencia elfogadta „A jövő, amit akarunk” című nyilatkozatot⁹. A konferencia első ízben ismerte fel, hogy az inkluzív zöld gazdaság fontos eszköz a fenntartható fejlődés megvalósításához és a szegénység csökkentéséhez. Azt is elismerte, hogy sürgősen cselekedni kell a nem fenntartható termelési és fogyasztási minták kezelése érdekében. Felmerült annak lehetősége, hogy az arra kész országok széles köre közös vállalkozásként együtt alakítson ki zöld gazdasággal kapcsolatos szakpolitikákat. Arról is döntés született, hogy ki kell dolgozni a fenntartható fejlesztési célokat, valamint a hatékony fenntartható fejlesztésfinanszírozási stratégia lehetőségeit.

A millenniumi fejlesztési célok megvalósítása

Az uniós projektek és programok minden kontinensen és régióban segítik a millenniumi fejlesztési célok megvalósítását. Összességében a világ látványos haladást ért el a millenniumi fejlesztési célok terén. A legfrissebb rendelkezésre álló adatok¹⁰ szerint világszinten máris, a 2015-ös céldátum előtt felére csökkent a rendkívüli szegénységben élő emberek aránya.

A biztonságos ivóvízhez való hozzáférés, az általános iskolai beiratkozások és a globális szintű HIV-fertőzési arányok jelentősen javultak, még akkor is, ha ezekben a kérdésekben továbbra is vannak különbségek a városi és vidéki területek között. Kihívások továbbra is vannak, különösen Szubszaharai-Afrika egyes részei és a konfliktusok sújtotta országok vannak lemaradva. Globális szinten különösen az éhezés, a csecsemőhalandóság és anyai halálozás elleni küzdelem, valamint a vízminőség és a higiénia terén van még tennivaló.

2012-ben számos program indult az 1 milliárd EUR értékű, millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos uniós kezdeményezés keretében. A millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos kezdeményezés célja, hogy 36 AKCS-országban ösztönözze a millenniumi fejlesztési célok felé való haladás felgyorsítását, finanszírozást biztosítson a legkevésbé jól haladó célokhoz, valamint teljesítményalapú finanszírozást biztosítson azon országok számára, amelyek sikeresen használták fel a segélyeket.

Működésben a millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos kezdeményezés:

vízszolgáltatás Togo elhanyagolt területein

⁹ <http://www.un.org/en/sustainablefuture>

¹⁰ <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/MDG%20Report%202012.pdf>

16,7 millió EUR-t különített el a millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos uniós kezdeményezés a víz- és higiéniai ágazat részére Togo déli tenger menti régiója számára, ahol a lakosság majdnem fele él, és ahol a gazdasági tevékenység 90%-a koncentrálódik. Ezen a területen az emberek csupán 13 %-a jut hozzá biztonságos és tiszta ivóvízhez hagyományos víznyerő helyekről vagy kutakból. 2016-ra 467 víznyerő helyet és 6000 latrinát építenek vagy újítanak fel, és 8500 állami alkalmazott és érintett fél részesül képzésben. A UNICEF-fel és a német Vöröskereszttel közösen szervezett két projekt célja, hogy a régió 140 vidéki közössége számára biztosítson ivóvizet és higiénias berendezéseket, valamint higiéniaival kapcsolatos képzést nyújtson családoknak, különös figyelmet fordítva a gyerekekre.

A 2015 utáni keretek előkészítése

A millenniumi fejlesztési célok megvalósítása irányába tett előrelépések áttekintését célzó különleges ENSZ-rendezvény (2013. szeptember) előkészítése, és általában a 2015 utáni új keretekről szóló eszmecsere lendületet kapott 2012 folyamán. Júliusban megkezdődött egy bizottsági közlemény kidolgozása, melynek keretében nyilvános konzultációt is tartottak, Piebalgs biztost pedig kinevezték a ENSZ 2015 utáni menetrenddel foglalkozó magas szintű munkacsoportja tagjának. A 2013 februárjában elfogadni tervezett közlemény javaslatot tesz az átfogó 2015 utáni keretek uniós megközelítésének alapelveire. A megközelítés együtt kezelné a szegénység felszámolását és a fenntartható fejlődést, ide értve a millenniumi fejlesztési célok felülvizsgálatát és a Rio+20 konferencia nyomán követését is. A tervek szerint a megközelítést a Tanács 2013 júniusában hagyja jóvá.

Az EU a világban

2012-ben különös hangsúlyt kapott a jó kormányzás, mint az inkluzív és fenntartható fejlődés alapvető eleme. A változtatási programmal és az „Emberi jogok és demokrácia az Európai Unió külső tevékenységének középpontjában: egy hatékonyabb megközelítés felé” című 2011-es közös közleménnyel¹¹ összhangban az EU külső fellépési eszközeinek teljes spektrumát felhasználta arra, hogy előmozdítsa a reformokat az átalakulóban lévő országokban, hogy aktívan beavatkozzon a válsághelyzetekbe a stabilitás biztosítása érdekében, valamint hogy támogassa a szabad és tisztességes választásokat. Az EU alacsonyabb szintre helyezte kapcsolatait az emberi jogokat megsértő országokkal, és széleskörű korlátozó intézkedéseket fogantatosított az elnyomó rezsimekkel szemben, és a segélyeket a kormány helyett a civil társadalom és az érintett lakosság felé irányította. Ez volt a helyzet **Szíriában**, ahol az egyre súlyosabb humanitárius válság és az emberi jogok rendszeres megsértése azt eredményezte, hogy az EU felfüggesztette a kétoldalú pénzügyi támogatásokat és szigorú korlátozóintézkedés-csomagot léptetett életbe, a támogatást pedig közvetlenül az érintett lakossághoz irányította.

Összességében az uniós együttműködés a világ minden részén továbbra is a millenniumi fejlesztési célok megvalósítására koncentrált. Annak ellenére, hogy a mindenkire kiterjedő alapfokú oktatás 2015-ig történő megvalósításának jók a kilátásai, **Szubszaharai-Afrika** még mindig nem valószínű, hogy időben teljesíti a legfontosabb millenniumi fejlesztési célokat. A rendkívüli szegénység, a gyermekhalandóság és az anyák egészségének kérdése előtt még mindig jelentős kihívások állnak. Az uniós támogatások szubszaharai-afrikai végrehajtásának eredményei jók voltak 2012-ben; a finanszírozási kötelezettségvállalások összege 4,014 milliárd EUR volt. Számos ország túlteljesítette éves célkitűzését, mivel a vártnál jobban sikerült a projektek és programok végrehajtása. Ennek legfigyelemreméltóbb példája a **Malawinak** 2012 decemberében, az országban történt pozitív fejleményeket követően folyósított 40 millió eurós költségvetés-támogatási részlet.

A **Száhil öv** legkiszolgáltatottabb lakói rezilienciájának fenntartható javítása érdekében a Bizottság magas szintű konferenciát tartott júniusban. A konferencián megállapodtak arról, hogy számos érintett szereplőt tömörítő kezdeményezés útján reziliencia-partnerséget hoznak létre ((AGIR–Sahel/Alliance globale pour l’initiative Résilience - Sahel).

Az AGIR ütemtervet ad meg a régió krónikus alultápláltságban szenvedő áldozatai rezilienciájának növelésére. Konszenzus született egy olyan 750 millió eurós potenciális befektetésről, amelynek keretében három éven át szezonális védőhálókat épülnek ki, valamint arról, hogy befektetésekre van szükség az egészségügybe és más szociális ágazatokba, az élelmiszerpiacok működésébe és a nők – köztük a mezőgazdaságban dolgozók – jogokkal való felruházásába.

A 2011-es szárazságot követően az **Afrika szarvának** nyújtott nagyszabású uniós támogatásokat kiegészítve a Bizottság elindította az Afrika szarva rezilienciájának javítását szolgáló kezdeményezést (SHARE) a helyreállítás és a reziliencia területén történő befektetések bátorítására. A több mint 250 millió EUR-ra becsült tervek célja az EU 2012–2013-as vállalásainak fokozása volt. Ezek közé tartozott a mezőgazdasági termeléshez és állattenyésztéshez, táplálkozáshoz, állategészségügyhöz és vízellátáshoz, valamint a természeti erőforrásokkal való gazdálkodáshoz nyújtott támogatás. A SHARE keretében a Bizottság azt hangsúlyozza, hogy nagyobb viszonylagos hangsúlyt kell kapnia Afrika szarva

¹¹ COM(2011) 886 végleges, 2011.12.12.

alföldjeinek, mely területek nagyrészt megegyeznek azokkal, ahol domináns az (agro-) állattenyésztés. A SHARE az Afrika szarva térségre vonatkozó stratégiai keret részét képezi, amely holisztikus megközelítést biztosít az EU régióbeli kötelezettségvállalásaihoz, és amely abban támogatja az ott élő embereket, hogy felelős kormányzat mellett érjenek el nagyobb fokú békét, stabilitást, biztonságot és jólétet. Fejlesztési együttműködési projektek széles skálája és négy folyamatban lévő KKBP misszió és művelet is hozzájárul ehhez a stratégiai kerethez.

2012 folyamán az EU kulcsszerepet játszott **Maliban** a nemzetközi mozgósítás biztosításában a hadsereg felfegyverzését/ államcsíny, valamint azt a fenyegetést követően, hogy Észak-Maliban esetlegesen terrorista csoportok veszik át a hatalmat. A politikai helyzet feloldásán dolgozva az EU intézkedéseket tett a hadsereg újrászervezésére, és az ENSZ BT 2013 eleji jóváhagyásával jelentősen hozzájárult az afrikai és francia intervenciók csapatok erőfeszítéseikhez. Az ország újjáépítéséhez szükséges támogatások összegyűjtésére az EU 2013 májusában donorkonferenciát tart Malinak. A válság rávilágított az EU átfogó megközelítésének és az iránti elkötelezettségének helytállóságára, hogy jelentős hozzájárulást tegyen az újjáépítéshez, a stabilizációhoz és a tartós béke megteremtéséhez, különösen Mali északi részén. Bár a Maliban zajló politikai és biztonsági válság tartós megoldása továbbra is elengedhetetlen a teljes Szahil öv békéje és fejlődése szempontjából, nem szabad elfeledkezni a teljes régiót érintő biztonsági és fejlesztési kérdésekről sem.

Az elsősorban a „demokrácia elmélyítésének” támogatására törekvő megújított **európai szomszédságpolitika (ENP)**¹² központi elemeit a kölcsönös elszámoltathatóság és az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság melletti közös elkötelezettség képezik. A déli és keleti szomszédság további támogatását célzó keretprogramok (A partnerség, a reformok és az inkluzív növekedés támogatása – SPRING és a „keleti partnerség” integrációs és együttműködési program – EaPIC) keretében számos allokációra került sor.

A **déli szomszédság** részein végigsöprő arab tavaszra az EU 2012 folyamán reagált a többért többet elv¹³ alapján. Ez utóbbi egy olyan ösztönző alapú megközelítés, melyet a reformokat teljesítő és a „demokráciát mélyítő” partnerek támogatására terveztek. A SPRING nevű keretprogram kézzelfogható formába önti a fenti elvet azzal, hogy további támogatást nyújt a valódi elkötelezettséget és haladást mutató partnerországoknak.

Oktatás biztosítása a lakóhelyüket elhagyni kényszerült szíriai gyermekek részére

Az oltatásból kiszorult, lakóhelyüket elhagyni kényszerült szíriai gyermekeket egy 10 millió EUR értékű uniós program segíti. A UNICEF által végrehajtott program célja, hogy 5500 kiszolgáltatott helyzetű szíriai és jordániai gyermeknek biztosítson Jordánia szerte 39 iskolában hozzáférést az ingyenes hivatalos oktatáshoz és más kapcsolódó oktatási szolgáltatásokhoz, a jordániai befogadó közösségekben élőkkel együtt. A projekt nemzeti és közösségi szinten támogatja a jordániai oktatási rendszert.

A **keleti szomszédságban** az uniós együttműködés tovább támogatta a partnerországok reformfolyamatait. A májusi „Keleti partnerség: A 2013. évi őszi csúcstalálkozó ütemterve”

¹² Az ENP 2011. évi stratégiai felülvizsgálatát követően határozták meg az EU alakulóban lévő kapcsolatait a szomszédság partnereivel és a dél-mediterrán térségben zajló átmenettel kapcsolatban. A 2011. március 8-án elfogadott „Partnerség a demokráciáért és a közös jóléért a dél-mediterrán térséggel” című közös közleményre építve a Bizottság és a főképviselő/alelnök „Az átalakuló szomszédság új megközelítése” című 2011. május 25-i közös közleménye vázolta fel az ENP új irányvonalát.

¹³ COM (2011) 0200 közös közlemény, 2011.3.8.

című májusi közös közlemény¹⁴ jelentős lépés volt a jövőbeni munka előkészítéséhez. A kapcsolódó bilaterális és multilaterális ütemtervek mutatnak majd utat a partnerség végrehajtásához a vilniusi csúcstalálkozó előtt. Az EaPIC Örményországot, Grúziát és Moldovát megnövelt pénzügyi segítséggel támogatta.

2012-ben az EU különösen aktív volt **Ázsiában**, minden korábbinál több magas szintű találkozóra, látogatásra és csúcstalálkozóra került sor, melyek tetőpontja a novemberben Laoszban rendezett 9. ASEM-csúcs volt. Számos ázsiai partnerrel jól haladtak a keretmegállapodásokról, partnerségi és együttműködési megállapodásokról és szabadkereskedelmi megállapodásokról szóló tárgyalások. Az EU továbbra is együttműködött a regionális szervezetekkel. Új cselekvési tervről állapodott meg a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségével (ASEAN), amely a fenntartható fejlődésre és az inkluzív növekedésre koncentrál a 2013–17-es időszakban.

Mianmari/burmai reformok

Az EU támogatja a Mianmarban/Burmában zajló figyelemre méltó politikai és gazdasági átalakulást, és 2012 májusában felfüggesztette a korlátozó intézkedéseket. A Bizottság mostanra teljesen együttműködik a kormánnyal a fejlesztési együttműködés terén, melynek értéke több mint kétszeresére nőtt, hatálya pedig kiterjedt. 2012 februárjában Piebalgs biztos Mianmarba/Burmába látogatott, és 150 millió EUR értékű támogatási csomagot jelentett be, amely két éven keresztül támogatja az ország demokratikus reformjait és segít abban, hogy a fenntartható növekedésből és fejlődésből a teljes lakosság részesüljön. Ez a csomag, melyből 100 millió EUR-t máris lekötöttek 2012 végén, a már meglévő támogatásokra épít az egészségügy, az oktatás, a megélhetés, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült emberek és a kormány kapacitásépítése terén. Ashton főképviselő/alelnök áprilisi látogatása alkalmával hivatalosan megnyitotta az EU új irodáját Yangtonban, szeptemberben pedig az EU eljárást kezdeményezett az általános preferenciarendszer visszaállítására, ami segíti majd Mianmart/Burmát az Európába irányuló export kibővítésében. 2012. novemberi látogatása során Barroso elnök megnyitotta az etnikumok közötti megbékélés folyamatában rendkívül fontos szerepet játszó Mianmari Békeközpontot, amely működésének megkezdéséhez uniós támogatásban részesült.

Afganisztán továbbra is prioritásnak számít. Májusban a Tanács megerősítette az EU hosszú távú elkötelezettségét az ország mellett, és ígéretet tett arra, hogy a csapatok 2014-es kivonása után legalább szinten tartja az országnak nyújtott támogatást, valamint hogy támogatja a civil rendőrség és a jogállamiság megerősítését célzó afgán erőfeszítéseket. E kötelezettségvállalások képezték az EU vállalásainak alapját a Chicagóban, Kabulban és Tokióban rendezett nemzetközi konferenciákon. 2012 során az egészségügy és a szociális védelem céljára folyósított uniós támogatás 185 millió EUR-t tett ki. Az EU továbbra is aktív volt a jogállamiság terén, különös hangsúlyt helyezve a rendőrségre. Afganisztán tematikus támogatási tételeknek is kedvezményezettje, például az emberi jogok, a civil társadalom és az élelmezésbiztonság tekintetében.

A továbbra is instabil és rendkívül sérülékeny **Közép-Ázsia** fontos régió az EU számára. Az uniós fejlesztési együttműködési kötelezettségvállalások 2012-ben elérték a 117 millió EUR-t. A 2012-ben felülvizsgált¹⁵ EU–Közép-Ázsia stratégia továbbra is hatályos, a Külügyek Tanácsa pedig üdvözölte a közép-ázsiai államokhoz fűződő kapcsolatok megerősítését és

¹⁴ JOIN(2012) 13 final, 2012.5.15.

¹⁵ A Külügyek Tanácsának 3179. ülése:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/131149.pdf

elismerve a stratégia helytállóságát. A stratégia valamennyi prioritási területe továbbra is fontos: az emberi jogok, a jogállamiság, a jó kormányzás és a demokratizálódás; az ifjúság és oktatás; a gazdasági fejlődés, a kereskedelem és a beruházás; az energiaügy és a közlekedés; a környezeti fenntarthatóság és a víz, valamint a közös fenyegetések és kihívások elleni fellépés. 2012-ben az uniós fejlesztési együttműködés hangsúlya az oktatásra, az államháztartás igazgatására és a Közép-Ázsia beruházási eszközre (IFCA), valamint a magánszektor fejlesztésére és a regionális szintű határokon átnyúló biztonságra helyeződött.

Latin-Amerika egésze jelentős előrelépést tett a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása felé. A latin-amerikai országokkal folytatott kétoldalú uniós együttműködés ágazatok széles skálájára koncentrált, köztük a jó kormányzásra, a korrupció elleni küzdelemre, az oktatásra, az éghajlatváltozásra és a biodiverzitásra, valamint a gazdaságnak nyújtott támogatásra.

A **Karib-térség**hez fűződő kapcsolatok 2012 folyamán a korábbi években indult kezdeményezések nyomán követésére és véglegesítésére fókuszált. Továbbra is elsőbbséget élvez a régióval zajló politikai párbeszéd folytatása és megerősítése, és politikai párbeszédre került sor az EU és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok karibi fóruma (CARIFORUM) között. 2012-ben létrehozták a karibi befektetési eszközt, mely hivatalosan 2013 elején kezdte meg működését.

Meggyőző gazdasági teljesítményével és egyre megalapozottabb és szélesebb körű elkötelezettségével a demokratikus értékek és az emberi jogok iránt, a latin-amerikai és karibi régió fontossága az EU számára egyre jobban növekedett 2012 folyamán is. Ugyanakkor a kapcsolatokat a korlátozó kereskedelmi gyakorlat felé való elmozdulás aggasztó trendje is jellemezte, mint például Argentína importengedélyezési korlátozásai, amelyek visszásan hatottak a kereskedelmi kapcsolatokra.

2012-ben fogadták el a „Az EU és a csendes-óceáni térség közötti megújult fejlesztési partnerség felé” című közös közleményt¹⁶. A **Csendes-óceán** térsége iránti uniós elkötelezettség folytatódott, melynek tetőpontjaként az EU részt vett az augusztusban a Cook-szigeteken rendezett Csendes-óceáni Szigetek 43. Fórumán. Az eseményen a régió állam- és kormányfői azért gyűltek össze, hogy azonosítsák a prioritásokat és hozzájáruljanak a fejlesztési támogatások hatékonyságának növeléséhez. Az EU és a Csendes-óceáni Szigetek Fóruma közötti júniusi második miniszteri találkozó témái a következők voltak: biztonság, kormányzás, emberi jogok, a nemek kérdése, fejlesztés, éghajlatváltozás, valamint az óceánok erőforrásaival való fenntartható gazdálkodás.

A folyamatos és koordinált erőfeszítések ellenére a Csendes-óceán továbbra is elmarad a millenniumi fejlesztési célok teljesítésének pályájától. 2012-ben számos uniós projektet hagytak jóvá a csendes-óceáni AKCS-országokban a célok teljesítése felé való elmozdulás támogatására, többek közt finanszírozást is a millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos kezdeményezésből.

Júniusban a Bizottság tanácsi határozatjavaslatot terjesztett elő az Európai Unió és a **tengerentúli országok és területek** társulásáról¹⁷. A 10. TOT-EU fórumra januárban került sor Brüsszelben, melyen a TOT-ok és az a négy tagállam vett részt, amelyekhez a TOT-ok kapcsolódnak (Dánia, Franciaország, az Egyesült Királyság és Hollandia). A fórum

¹⁶ JOIN/2012/06 final, 2012.3.21.

¹⁷ COM(2012)362 final, 2012.7.16. A javaslat a jelenleg hatályos határozat gondos elemzése, számos konzultáció eredménye, a Bizottság, a Tanács, a TOT-ok és a tagállamok politikai nyilatkozatai, valamint külső tanulmányok alapján készült.

megvitatta a társulás megújítását, valamint az Európai Fejlesztési Alap forrásainak programozását és végrehajtását.

Távlatok

2013 fontos év lesz a fejlesztéspolitika 2015 utáni kereteiről szóló tárgyalások alakulása szempontjából. A Bizottság 2013 februárjában fogadja el a „Méltó életet mindenkinek: A szegénység felszámolása és a világ fenntartható jövőjének biztosítása” című közleményét. A Tanács várhatóan 2013 júniusában fogadja el a dokumentumra vonatkozó következtetéseit, melyek megszilárdítják az EU közös megközelítését a 2015 utáni keretekről szóló párbeszéd tekintetében. Ez különösen fontos a 2013. szeptemberi, a millenniumi fejlesztési célok haladásának áttekintését célzó különleges ENSZ-rendezvény fényében. A 2015 utánra vonatkozó új keret általános célja a „Méltó életet mindenkinek” 2030-ig történő biztosítása kell, hogy legyen: a szegénység és valamennyi (gazdasági, szociális, környezeti) dimenziójának felszámolása és a világ fenntartható jövőjének biztosítása.

A Bizottság ezt kiegészítendő jelentős erőfeszítéseket fog tenni annak érdekében, hogy nyilvános vitát alakítson ki a 2013 áprilisában megjelenő 2013. évi európai fejlesztési jelentés¹⁸ mentén, melynek címe: „2015 után: globális fellépés az inkluzív és fenntartható jövő érdekében”. Mindez további uniós adalékot szolgáltat majd a globális szinten zajló párbeszédhez. A 2013. novemberi Európai Fejlesztési Napok is a fejlesztés jövőjére koncentrálnak majd.

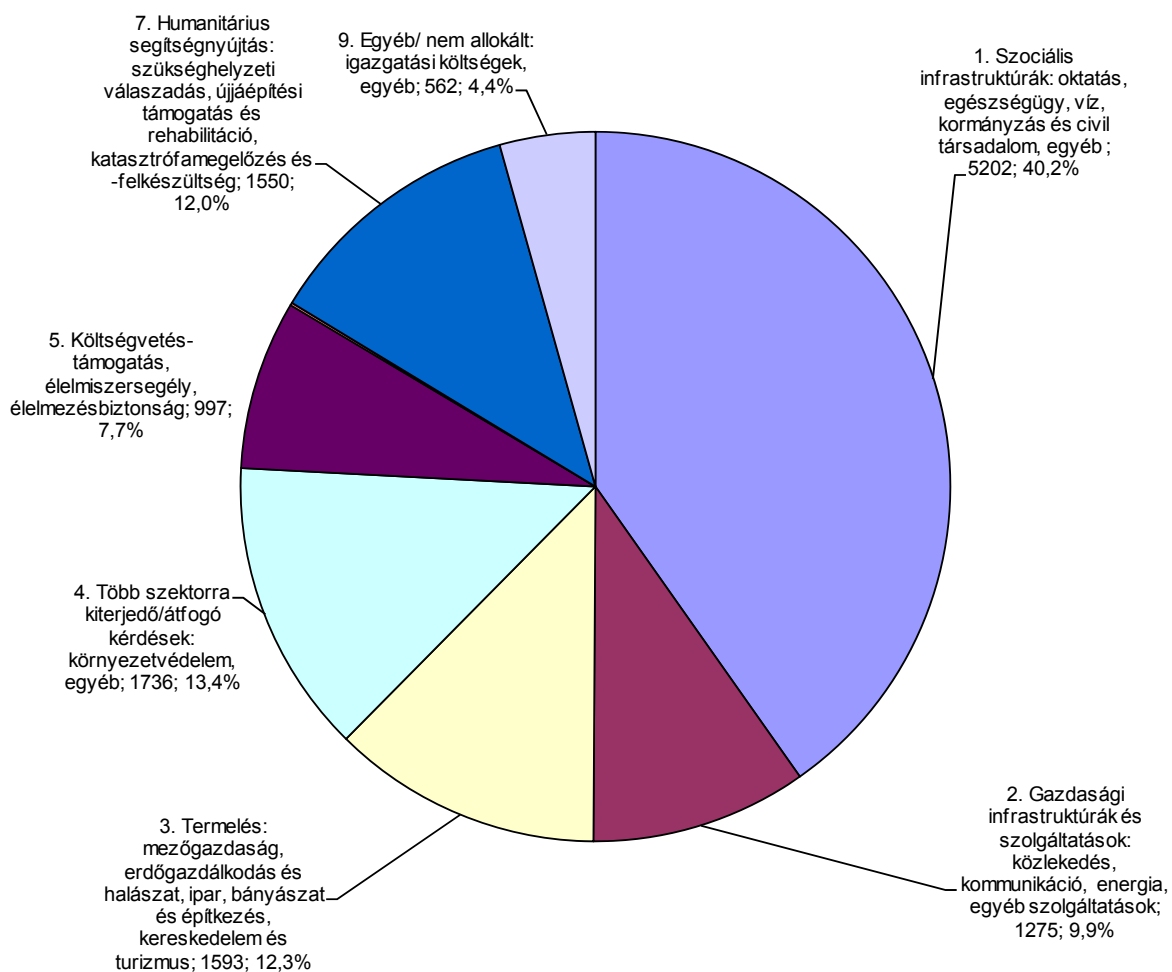
Az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal a 2014–20-as többéves pénzügyi keretről (MFF) folytatott tárgyalások folytatódni fognak annak érdekében, hogy a pénzügyi eszközökről szóló rendeletek 2013-ig történő elfogadásához vezető intézményközi megállapodás szülessen. A Bizottság tovább folytatja a változtatási program végrehajtását, ami egyben a 2014–20-as MFF keretében végzett programozás központi eleme lesz.

Bár a differenciálás csak az új pénzügyi eszközökkel kezdődik, a Bizottság máris dolgozik annak biztosításán, hogy ne okozzon törést az új partnerségekre történő áttérés. A Bizottság a jelenlegi MFF programjai végrehajtásának hosszú távú fenntarthatóságára fog összpontosítani.

¹⁸

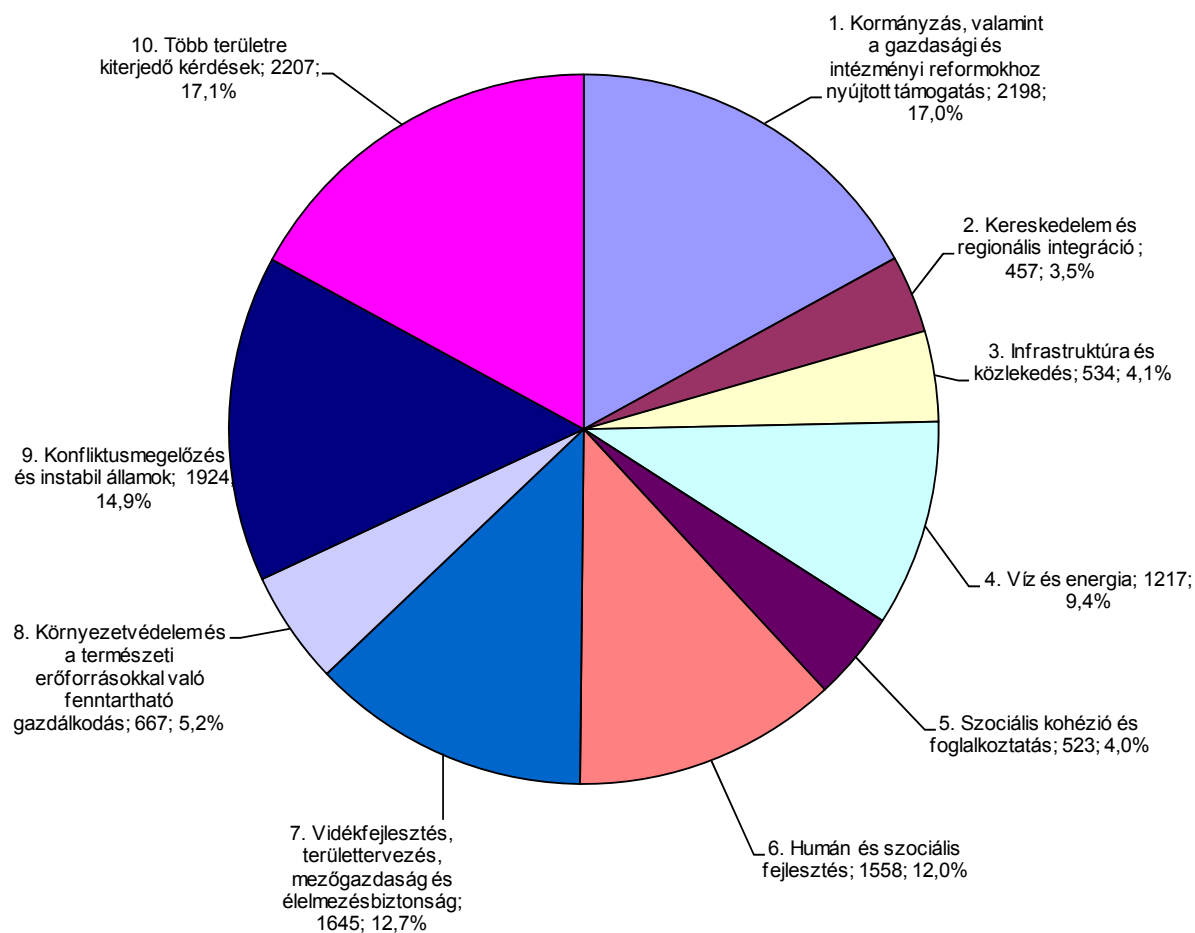
<http://www.erd-report.eu/erd/index.html>

1. táblázat: Ágazati bontás

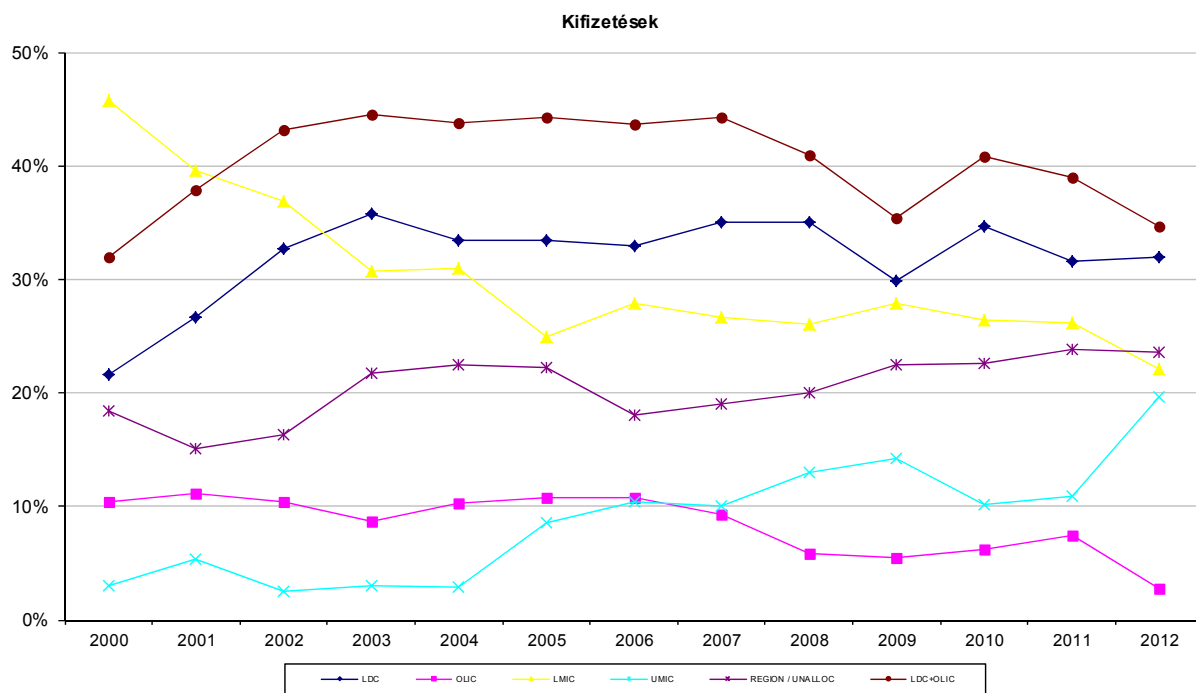
2012. évi kötelezettségvállalások (millió EUR)
Az Európai Bizottság által kezelt ODA-források

2 . táblázat: Európai konszenzus: az uniós fejlesztési együttműködéssel kapcsolatos területek

2012. évi kötelezettségvállalások (millió EUR)
Az Európai Bizottság által kezelt ODA-források

3a. táblázat: A szegénységgel kapcsolatos törekvések 2000-2012.

LDC : legkevésbé fejlett országok

OLIC : egyéb alacsony jövedelmű országok

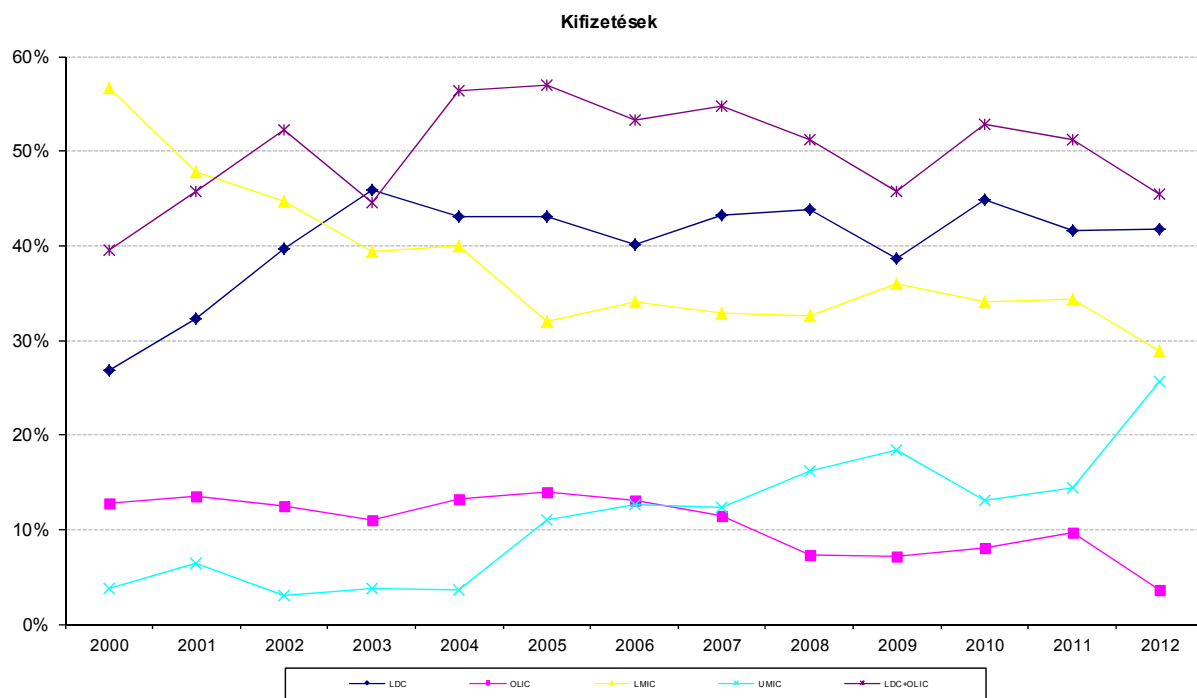
LMIC : közepes jövedelmű országok (alsó sáv)

UMIC : közepes jövedelmű országok (felső sáv)

REGION / UNALLOC : regionális programok/ nem allokált források

A regionális programokból/ nem allokált forrásokból a legszegényebb LDC+OLIC-országok is kapnak támogatást.

3b. táblázat: A szegénységgel kapcsolatos törekvések 2000-2012.

LDC : legkevésbé fejlett országok

OLIC : egyéb alacsony jövedelmű országok

LMIC : közepes jövedelmű országok (alsó sáv)

UMIC : közepes jövedelmű országok (felső sáv)

E mutatóknak a többi donorral való harmonizálása érdekében ezeket az értékeket a regionális projektek és a nem allokált források figyelembe vétele nélkül számították ki.